

5. február

V prvom rade by som chcela poznamenať, že tento nápad vylievať si dušu na papier neskrsl v mojej hlave. Vymyslel to Dave. Môj terapeut. Podľa neho mám totiž problém vyjadriť svoje pocity, a preto mi navrhol, aby som si písala denník – vraj ich mám zo seba dostať, podobne ako kedysi lekári pacientom púšťali žilou, aby sa z nich vyplavili záhadné jedy. Ibaže napriek dobrým úmyslom ich pri tom takmer vždy zabili.

Náš rozhovor sa niesol asi v takomto duchu:

Chcel, aby som začala brať antidepresíva.

Povedala som, nech si ich strčí do zadku.

Dostali sme sa teda do slepej uličky.

„Podme na to inak,“ vyhlásil napokon, siahol za seba a podal mi útlú čiernu knižku. Vzala som si ju, palcom som ju otvorila a zmätene som sa naňho pozrela.

Bola prázdna.

„Napadlo mi, že by si sa namiesto toho mohla pustiť do písania,“ nadhodil.

„To je zápisník Moleskine,“ vysvetlil, keďže som naňho naďalej mlčky zízala. „Používal ho aj Hemingway.“

„Namiesto čoho?“ opýtala som sa. „Užívania Xanaxu?“

„Chcem, aby si to na týždeň vyskúšala,“ nalieval. „Myslím písanie.“

Hneď som sa mu denník snažila vrátiť. „Nie som spisovateľka.“

„Zistil som, že vieš byť celkom výrečná, Alexis, ak sa ti chce.“

„Prečo? Aký to má zmysel?“

„Potrebuješ priestor na vyjadrenie,“ odvetil. „Všetko dusíš v sebe a neprospieva ti to.“

Skvelé, pomyslela som si. Najbližšie mi povie, aby som jedla zeleninu, brala vitamíny a deň čo deň si dopriala osemhodinový spánok.

„Aha. A vy ho budete čítať?“ spýtala som sa, lebo som ho vonkoncom nemienila poslúchnuť. Už to, že musím každý týždeň hodinu hovoriť o svojom živote, ktorý sa znenazdajky tragicky zvrtol, je dosť zlé. Ani náhodou nebudem zverovať svoje myšlienky papieru, aby si ho potom mohol vziať domov a kontrolovať mi pravopis.

„Nie,“ zareagoval Dave. „No dúfam, že ti to pomôže a jedného dňa sa so mnou dokážeš porozprávať o tom, čo si napísala.“

To ťažko, preblesklo mi hlavou, ale povedala som: „Fajn. Neočakávajúte však Hemingwaya.“

Netuším, prečo som s tým súhlasila. Asi som sa usilovala byť dobrou a poslušnou pacientkou.

Dave vyzeral, že je so sebou vrcholne spokojný. „Nechcem z teba mať Hemingwaya. Bol to somár. Ide mi o to, aby si tam písala, čokoľvek ti zide na um. Postrehy z bežného života. Svoje úvahy. Pocity.“

Tislo sa mi na jazyk, že necítim vôbec nič, no prikývla som, lebo bol plný očakávania, akoby stav môjho duševného zdravia závisel výlučne od toho, či s ním budem spolupracovať a začnem si viesť ten hlúpy denník.

Potom však dodal: „Myslím, že aby to bolo naozaj účinné, mala by si písať aj o Tylerovi.“

Mimovoľne sa mi napli všetky svaly na tvári.

„Nemôžem,“ dostala som zo seba cez zaťaté zuby.

„Nevracaj sa ku koncu,“ radil mi Dave. „Zaspomínaj si na časy, keď bol šťastný. A ty s ním.“

Pokrútila som hlavou. „Na tie si nepamätám.“ Neklamala som. Po takmer siedmich týždňoch, presnejšie po štyridsiatich siedmich dňoch, odkedy som sa s bratom denne nestýkala, nehádzala som doňho hrášok ponad kuchynský stôl, nestretávala som sa s ním na školských chodbách a nedávala najavo, že mi lezie na nervy, ako by sa pred ostatnými správala každá svedomitá staršia sestra, sa mi Tyov obraz v mysli pomaly zahmlieval. Nevieť si ho vybaviť živého. Môj mozog to hneď ťahá ku koncu. Vidím telo. Truhlu. Hrob.

Nedokážem sa vrátiť k okamihom, keď sme boli šťastní.

„Sústred sa na prvé a posledné razy,“ kázal mi Dave. „Tak sa ti spomienky ľahšie vynoria. Uvediem príklad: pred dvadsiatimi rokmi som vlastnil mustang vyrobený v roku tisícdeväťstoosemdesiattri. Dost som sa na ňom nadrel a zbožňoval som ho zrejme väčšmi, než by som mal priznať, ale teraz, po toľkých rokoch, si ho už presne neviem predstaviť. No ak sa rozpamätám na to, čo som s ním zažil prvý a posledný raz, mohol by som ti porozprávať, kedy som ho prvýkrát šoféroval, kedy som v ňom šiel naposledy na výlet či kedy som na zadnom sedadle prvý raz strávil príjemné chvíľky so ženou, ktorú som si vzal, a potom vidím všetko jasne.“ Odkášľal si. „Práve takéto kľúčové momenty sa človeku vryjú do pamäti.“

Ibaže toto sa netýka auta, vravela som si v duchu. Ide o môjho brata.

Navyše Dave mi zrejme práve povedal o svojom prvom sexe s manželkou. A to bolo to posledné, na čo som momentálne chcela myslieť.

„Takže toto je tvoja oficiálna úloha,“ poznamenal a oprel sa, ako by to už bola uzavretá vec. „Vráť sa k tomu, kedy naposledy bol Tyler šťastný.“

Takto sa to začalo.

Preto si teraz píšem do denníka o tom, ako si ho nechcem písať.

Uvedomujem si, aká je to irónia.

Nie, vážne. Nie som spisovateľka. V školských testoch som z písania získala 720 bodov, čo je celkom slušné, ale nik tomu nevenuje pozornosť popri mojich 800 bodoch z matiky. Nikdy som si nevedla denník. Otec mi jeden kúpil na trináste narodeniny – ružový s koníkom. Skončil vzadu na policičke s Bibliou pre tínedžerov, so Sedemnástimi krokmi ku kráse a s ostatnými knihami, ktoré ma mali pripraviť na život v puberte. Akoby sa na to vôbec dalo pripraviť. Aj po piatich rokoch sú ešte stále tam a sadá na ne prach.

Nie je to nič pre mňa. Odmalička mám hlavu na čísla. Uvažujem v rovniciach. Ak by som ozaj mohla s týmto papierom a perom urobiť niečo užitočné, našla by som spôsob, ako všetky svoje spomienky zrátať, odčítať a vydeliť, ako medzi prchavé a bolestivé okamihy, ktoré som prežila, vložiť neznáme a popresúvať ich. Snažila by som sa ich izolovať a odhaliť ich ťažko rozlíšiteľné významy, premeniť ich z pravdepodobností na istoty.

Pokúsila by som sa prísť na to, čo sa so mnou stalo. Zistiť, kde sa všetko pokazilo. Ako som sa dostala z bodu A do bodu B. Kedysi som totiž bola sebaistá, dôvtipná a spoľahlivá Alexis Riggsová, veľa som sa smiala, zriedka som plakala a nezlyhávala som v najdôležitejších situáciách.

Zrazu som sa však úplne zmenila.

Namiesto toho na mňa zíza prázdny papier. Pero v ruke mi pripadá neprírodné. Je ťažšie než ceruzka. Nedá sa vygumovať. Ani zo života nemožno nič vymazať.

Najradšej by som všetko preškrtila a začala odznova.

1.

Mama dnes ráno znova vyplakáva. V poslednom čase to robieva často, ani čo by v sebe mala kohútik, ktorý sa náhodne otvára. Keď sa na ňu úchytkom pozriem v potravinách, v aute či pred telkou, zistím, že potichu plače, no akoby si to ani neuvedomovala. Nevzlyká, nekvíli, nepoťahuje nosom, ale po tvári jej tečú potoky slz.

Dnes chystá raňajky ako takmer každé ráno, odkedy si pamätám. Na tanier mi zosunie praženicu, hrianky natrie maslom, naleje mi pohár pomarančového džúsu a všetko položí na kuchynský stôl.

Celý čas pri tom smoklí.

Keď takto prelieva slzy, usilujem sa tváriť, že to nie je nič čudné. Akoby bolo úplne normálne, že mamy pri raňajkách nariekajú, a vôbec ma to nevyvádza z miery. Rýchlo poviem niečo, aby som jej zdvihla náladu: „Vyzerá to super, mami. Umieram od hladu.“ Popritom sa začnem prehrabávať v pripálenom jedle v snahe presvedčiť ju, že si na ňom pochutnávam.

Keby tu bol Ty, rozosmial by ju. Cez slamku by robil bublinky v čokoládovom mlieku. Zo slaniny a z vajec by spravil tvár, predstieral by,

že sa s ňou rozpráva, a kým by pomaly jedol oko, vrieskal by ako v hore.

Ty vedel dať veci do poriadku. Ja to nedokážem.

Mama si sadne oproti mne a zopne ruky v lone. Z brady jej kvapkajú slzy. Prestanem sa tváriť, že jem, a skloním hlavu. Hoci už istý čas neverím v Boha, nechcem situáciu komplikovať a priznať pred mamou, že vo mne klíči ateizmus. Aspoň nie teraz. Má toho dosť.

Nezačne sa však modliť. Servítkou si utrie mokrú tvár a pozrie sa na mňa s rozžiarenými očami. Vlhké mihalnice má zlepené. Zhlboka sa nadýchne, ako keď sa človek chystá povedať niečo dôležité, a usmeje sa.

Nepamätám si, kedy naposledy som na jej perách zazrela úsmev.

„Mami, si v poriadku?“ opýtam sa.

Vtedy vyrukuje so šialenou myšlienkou, s ktorou sa nedokážem vyrovať.

Znenazdajky vyhlási:

„Tvoj brat je podľa mňa ešte stále v dome.“

Vzápätí mi vysvetlí, ako sa v noci bezdôvodne strhla zo spánku. Šla si po pohár vína a Válium. Vraj aby jej pomohli zaspáť. Bola pri kuchynskom dreze a z ničoho nič zacítila bratovu kolínsku. Tvrdila, že sa šírila všade navôkol.

Mala pocit, že stojí vedľa nej.

Je to špecifická vôňa. Tyler si ju kúpil pred dvoma rokmi na Vianoce v takmer dvojlitrovom balení z Walmartu. Na obrovskej krikľavo zelenej fľaši hrdo svieti nápis „esencia muža“. Brat ju používal často a vždy zaplnila celú miestnosť. Keď v škole prechádzal po chodbe, akoby sa mu v podobe obláčika vznášala dva metre nad hlavou. Niežeby voňala zle, ale omámila človeku všetky zmysly. *OVOŇAJ MA, zvädzala ho. Nevoniam mužsky? SOM TU.*

Prehltla som kúsok vajca a pokúšala som sa nejako vynásť.

„Som si istá, že z fľaše mimovoľne unikajú nejaké výpary,“ podotkla som napokon. „A v dome je prievan.“

Nech sa páči, mami. Úplne logické vysvetlenie.

„Nie, Lexie,“ odvetí, krútiac hlavou, a na perách jej naďalej poihráva mierny úsmev. „Je tu. Cítim to.“

Napodiv nevyzerá ani trochu vyšinuto. Vyžaruje z nej nádej. Ako by posledných sedem týždňov bolo iba zlým snom. Akoby ho nestratila. Akoby nebol mŕtvy.

Myslím, že máme problém.